

een vogeldag om in te lijsten

R.J. de Meijer

(Op 30 december 1984 nam de auteur van dit verhaal een zeearend waar in het Lauwersmeer- een goede reden om daar nog eens te gaan kijken. Wat de schrijver en zijn gezelschap toen zagen, is dermate bijzonder en spectaculair, dat we de lezers -van wie velen het Lauwersmeer min of meer regelmatig bezoeken- dit verhaal niet willen onthouden. Dat betekent overigens niet dat we de juistheid van de waarnemingen bevestigen. Daarover dient de lezer zelf een oordeel te vormen. Red.).

Het was duidelijk dat we voor 1985 minstens een goed voornemen hadden en toen op 3 februari zich een warme dag in deze echte winter voordeed werd een hernieuwd bezoek gebracht waarbij zich het gezelschap had uitgebreid met de heren Vonhoff en E.Mik. Om ca. 10 uur 's morgens reden we weer na Zoutkamp het Lauwersmeer gebied binnen na de weg door deze landaanwinning. Het weer was optimaal een lage zon, weinig wind en daardoor een behaaglijke temperatuur. Ter hoogte van het bouwland, waar op 30 december zich de groep van 200 zwanen bevond, zagen we nu een grote donkergrijze vogel zitten. Met behulp van onze kijkers en telescoop zagen we dat de kop en nek van deze grote vogel rood-bruin was en met het schitterend licht was bij het uitrekken dat de vogel af en toe deed te zien dat zijn staart licht van kleur was met een duidelijke zwarte eindband. Onze conclusie kon niet anders luiden dan een juveniele steenarend. Een geweldige opwindung begon zich van ons meester te maken toen we naar een tweede grote roofvogel gingen kijken die nog geen 150 m verderop zat. mede door de "ervaring" van 30 december herkenden we hierin eenduidig een zeearend. Toen de steenarend naar een andere plek vloog bevestigde hij (of zij) onze waarneming. Vervolgens zijn we voorzichtig naar de zeearend gereden en konden deze tot op ca. 100 m benade-

ren. Er was geen twijfel over, de wat gebogen rug (in tegenstelling tot de fiere houding van de steenarend) en de lichtbruine veren met op de hals wat lichte veertjes er tussen door. Na enige tijd vond de zeearend dat we elkaar genoeg bekeken hadden en vloog naar een van de andere palen. Gewoonte getrouw keken we nog even naar de andere kant van de weg waar naast een aantal knobbelswanen op een paal alweer een roofvogel zat. Deze was niet zo gigantisch groot, had een lichte borst en keek ons recht aan. Verder niet viel de gele snavelbasis en de donkere kop op. Bij een poging om de telescoop in gereedheid te brengen werd het de vogel toch te onrustig en met snelle vleugelslag vloog hij naar een grasachtig eilandje tussen het kruinende ijs. Met de telescoop waren nu de bakkebaarden waarneembaar en kwamen we tot de conclusie dat dit een slechtvalk betrof. Achteromkijkend zagen we nog steeds de twee arenden met hun verschillende silhouet. Vlak voordat we afscheid wilden nemen van deze bijeenkomst merkten we een roofvogel op in de lucht, die plotsklaps ook nog begon te bidden. Met dit weer konden de bevederde poten van de ruigpootbuizerd goed worden gezien. Er moet iets met die plek aan de hand geweest zijn want ook de ruigpootbuizerd besloot tot een verblijf in lagere sferen en zette zich op een kloplei in het bouwland. met een gering draaiing van de kijkers konden nu de ruigpootbuizerd en de twee arenden gezien worden en viel het op hoeveel groter de twee arenden waren.

Terug in de auto waren we nog geen 200 m gevorderd of we zagen links weer zo'n grote bochel zitten. Deze liet zich niet lang bekijken maar begon al vliegend over het water eendje te pesten: Smienten en Bergeenden vlogen in paniek op. We konden onze ogen niet geloven: een tweede zeearend.

Vol verbazing reden we verder en keken naar strandleeuweriken, Pijlstaarten en een Canadese gans. Bij de surfschool Brandjans liepen nog een paar wulpen en in het water zwommen grote zaagbekken. Aan het eind van de weg hebben we de auto

geparkeerd en zijn een stuk langs de dijk gelopen. We konden onze ogen niet geloven maar daar zat al weer zo'n bochel die duidelijk veel groter was dan de bonte en zwarte kraaien een stukje verderop en anderhalf tot twee maal zo groot leek als de bergeenden in het nabij gelegen water. We zijn nog een stukje er naar toe gelopen en zagen ondertussen nog een blauwe kiekendief. het was duidelijk zeearend nummer 3 was een feit. Terug lopend in oostelijke richting kwam vanuit het noordoosten alweer een roofvogel aanvliegen die met de loopvormige staart, de

tekening op de ondervleugels en de grote "vingers" aan de vleugels zeearend nummer 4 werd. Hoewel we niet kunnen uitsluiten dat nummer 4 dezelfde vogel was als de nummers 1, 2 of 3 maakte de aanvliegroute het het meest waarschijnlijk dat we inderdaad het kwartet vol hadden.

Op de terugweg naar Groningen hebben we de verzameling roofvogels van die dag in verband gebracht met de strenge kou in Scandinavië die deze vogels kennelijk in het Lauwersmeer bijeen bracht om te wachten op mildere klimatologische omstandigheden.

